

FEDERALE OVERHEIDSDIENST WERKGELEGENHEID, ARBEID EN
SOCIAAL OVERLEG

Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk.

Advies nr. 86 van 22 april 2005 over het ontwerp van koninklijk besluit betreffende het gebruik van arbeidsmiddelen voor tijdelijke werkzaamheden op hoogte.

I. VOORSTEL EN MOTIVERING

Bij brief van 28 januari 2005, gericht aan de voorzitter van de Hoge Raad, heeft Mevrouw de Minister van Werk, het advies van de Hoge Raad gevraagd, binnen de twee maanden¹ vanaf het aanhangig maken, over een ontwerp van koninklijk besluit betreffende het gebruik van arbeidsmiddelen voor tijdelijke werkzaamheden op hoogte.

In overleg met de Beleidscel is beslist dat een advies echter niet zal gegeven worden eind maart, maar wel in de loop van de maand april 2005.

Het Uitvoerend Bureau van de Hoge Raad besliste op 11 februari 2005 om een commissie ad hoc te belasten met het onderzoek van de aanvraag en de voorbereiding van het advies.

De commissie ad hoc vergaderde:

- Op 15 maart 2005;
- Op 11 april 2005

Dit ontwerp van koninklijk besluit heeft tot doel de richtlijn 2001/45/EG van 27 juni 2001 tot wijziging van de richtlijn 89/655/EEG van de Raad betreffende de minimumvoorschriften inzake veiligheid en gezondheid bij het gebruik door werknemers van arbeidsmiddelen op de arbeidsplaats om te zetten in Belgisch recht².

Het ontwerp van koninklijk besluit beoogt een **aanvulling** van de reeks reeds bestaande koninklijk besluiten betreffende:

- koninklijk besluit van 12 augustus 1993: het gebruik van arbeidsmiddelen
- koninklijk besluit van 04 mei 1999: mobiele arbeidsmiddelen
- koninklijk besluit van 04 mei 1999: arbeidsmiddelen voor heffen en hijsen van lasten

Al deze besluiten zijn uitvoeringsbesluiten van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het Welzijn van de Werknemers bij de uitvoering van hun werk.

Eén en ander is het resultaat van de omzetting van Europese sociale richtlijnen, van de kader-richtlijn (89/391/EEG) en van de tweede bijzondere richtlijn (89/655/EEG) betreffende het gebruik van arbeidsmiddelen.

De eerste aanpassing (95/63/EG) betrof het gebruik van mobiele arbeidsmiddelen en van arbeidsmiddelen voor het heffen en hijsen van lasten.

---

¹ De Minister bepaalde de termijn van twee maand overeenkomstig de Wet Welzijn Werknemers, artikel 95, 2de lid.

² Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen nr. L195 van 19/07/2001 p. 0046 - 0049.

De tweede aanpassing (2001/45/EG), "gebruik van arbeidsmiddelen voor werken op hoogte", wordt in dit project tot koninklijk besluit omgevormd.

In tegenstelling tot het Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming, dat een middelenwetgeving is, gaat het hier om een doelstellingenwetgeving.

De wetgever bepaalt het doel dat moet bereikt worden, niet de manier waarop.

Daarom werden de technische voorschriften in de door dit koninklijk besluit opgeheven ARAB-bepalingen niet vervangen door nieuwe voorschriften in dit koninklijk besluit.

In het kader van de Europese *nieuwe aanpak* betekent dit dat nagenoeg alle nieuwere Europese wetgevingen, en dus ook de nationale omzettingen deze filosofie volgen.

Het koninklijk besluit richt zich tot de gebruikers van arbeidsmiddelen, in casu de werkgevers. Het gaat dus niet over de vereisten met betrekking tot kwaliteit en veiligheid bij het in de handel brengen van diezelfde arbeidsmiddelen.

Inhoudelijk bestaat het koninklijk besluit uit vijf onderafdelingen:

1. toepassingsgebied en algemene beginselen
2. risicobeoordeling en preventiemaatregelen
3. specifieke bepalingen betreffende het gebruik van ladders
4. specifieke bepalingen betreffende het gebruik van steigers
5. specifieke bepalingen betreffende het gebruik van toegangs- en positioneringstechnieken met touwen
6. slotbepalingen (p.m.)

II. ADVIES UITGEBRACHT DOOR DE HOGE RAAD PBW TIJDENS DE VERGADERING VAN 22 APRIL 2005

A. Unaniem advies

1. Betreffende het ontwerp op zich:

De Hoge Raad brengt een gunstig advies uit betreffende het ontwerp van koninklijk besluit met volgende bedenkingen:

- Arbeidsongevallen bij werken op hoogte maken een belangrijk segment uit van het totaal aantal arbeidsongevallen; het gaat dus om een zeer belangrijke aangelegenheid waarvoor het noodzakelijk is dat alle betrokkenen goed weten waar ze aan toe zijn.
- Wanneer in het koninklijk besluit verwezen wordt naar de werkgever, dan moet het voor de betrokkenen duidelijk zijn over welke werkgever het gaat, gegeven het feit dat bij werken op hoogte het vaak gaat om verschillende werkgevers die op dezelfde plaats met werknemers aan het werk zijn. Om de problemen op te lossen, die thans in dit verband in het ontwerp rijzen, adviseert de Hoge Raad een duidelijk onderscheid te maken tussen, enerzijds, de verplichtingen van de werkgever die met zijn werknemers de steiger bouwt, en anderzijds, de verplichtingen van de werkgevers die de steiger met hun personeel gebruiken.

- De Hoge Raad vraagt dat de tekst duidelijk zou maken hoe de verantwoordelijkheden verdeeld worden tussen de verschillende betrokkenen (werkgever; steigerbouwer; gebruiker van de steiger; enz.) en duidelijker aangeeft wie de bevoegde persoon is die voor de verschillende situaties voorzien door het ontwerp van besluit.
- De Hoge Raad kan de filosofische achtergrond van de regelgeving op basis van de *nieuwe aanpak* begrijpen maar meent dat in dit besluit te veel niet of nauwelijks gedefinieerde begrippen voorkomen zodat het twijfelachtig is of zelfs met een zorgvuldig uitgevoerde risicoanalyse resultaten bereikt zullen worden zoals met de regelgeving oude stijl. Duidelijkheid is onder meer nodig voor de meteorologische omstandigheden waarin werk op hoogte wordt verricht. Dit dient opgevangen te worden door het uitwerken van een praktische leidraad (cfr. *Supra*)
- In een aantal sectoren, zoals in de bosbouw zouden sommige principes van dit besluit moeilijk uit te voeren zijn; de Hoge Raad meent daarom dat onderzocht moet worden of in bepaalde bedrijfssectoren geen aangepaste regels nodig zijn die leiden tot uitvoeringswijzen van goed vakmanschap, opgenomen in leidraden die, middels het sociaal overleg, door deze sectoren uitgewerkt worden.
- De Hoge Raad meent dat het duidelijk moet zijn en duidelijk moet gemaakt worden dat dit besluit ook van toepassing is op de zelfstandigen die aan het werk zijn op dezelfde plaats als werkgevers. Wat de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen betreft, kan dit waarschijnlijk geregeld worden door het koninklijk besluit betreffende werken op hoogte toe te voegen aan de lijst van de besluiten, opgesomd in artikel 53 van het koninklijk besluit van 25 januari 2001;
  - De Hoge Raad meent dat het beter ware geweest om dit besluit, dat handelt over het gebruik van bepaalde arbeidsmiddelen in bepaalde omstandigheden, beter te integreren in het besluit *arbeidsmiddelen* en herhaalt zodoende zijn opmerkingen betreffende andere specifieke besluiten in verband met arbeidsmiddelen.
  - De Hoge Raad vindt het (conform de richtlijn) niet nodig dat de bevoegde persoon lid moet zijn van de hiërarchische lijn. (de notie bevoegd persoon is een begrip dat al jaren gehanteerd wordt in onze wetgeving en voldoende gekend is).
  - De Hoge Raad meent dat duidelijker uit de verf moet komen hoe bepaalde beschikkingen en het geheel van het besluit voor werk op schepen moeten begrepen worden; nu is het niet duidelijk hoe de verhouding is tussen de territoriale welzijnsregelgeving en de maritieme regelgeving.

In de marge van dit ontwerp houdt de Hoge Raad PBW eraan op te merken dat de verwijzing naar normen in regelgeving praktische problemen van toegankelijkheid en beschikbaarheid creëert en meent dat een diepgaand debat hierover nodig is.

2. Artikelsgewijze

Artikel 2

De Hoge Raad meent dat het toepassingsgebied moet verruimd worden met de zelfstandige aanwezig op een werf. Dit zou kunnen gebeuren door een wijziging van artikel 53 van het koninklijk besluit van 25 januari 2001 betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen: door

het koninklijk besluit betreffende het gebruik van arbeidsmiddelen voor tijdelijke werkzaamheden op hoogte toe te voegen aan de lijst van de in dit artikel geciteerde koninklijk besluit.

De Hoge Raad meent dat in artikel 6 § 4 beter gesproken wordt van de te *overbruggen* hoogte veeleer dan van de te *bereiken* hoogte. Deze bemerking is ingegeven door de gevallen waarbij de arbeidsmiddelen die aangewend worden om een werkpost te bereiken, soms zelf reeds vertrekken van op een hoger gelegen vlak opgebouwd worden.

De Hoge Raad meent dat in artikel 6 § 6 moet aangegeven worden dat voorzieningen dienen *aangebracht* te worden in plaats van *getroffen*.

Artikel 7

De bepaling van de weersomstandigheden waarin het werk op hoogte uitgevoerd wordt is een zeer belangrijke aangelegenheid, die volgens de Hoge Raad het voorwerp dient uit te maken van verduidelijkingen in de leidraad waarover in het eerste deel van dit advies gesproken wordt.

Onderafdeling III. Ladders

Het ontwerp van koninklijk besluit noemt verschillende types van ladder zonder hen te definiëren, dit kan tot interpretatieproblemen leiden. Artikel 9 is een voorbeeld van onduidelijkheid. De Hoge Raad meent dat het geven van definities noodzakelijk is.

Artikel 10

De Hoge Raad vraagt aan dit artikel een beschikking toe te voegen die erop gericht is de stevigheid en de stabiliteit van alle andere types van ladder te waarborgen met het oog op de best mogelijke bescherming van de werknemer tegen valrisico's.

Artikel 16

In artikel 16 § 3 is het in de Franstalige versie beter te spreken van *pour* permettre dan van *afin de* permettre.

Artikel 19

Voor de duidelijkheid is het beter om het laatste lid van artikel 19 naar voor te plaatsen en het eerste lid dan te beginnen met *Stellingen mogen alleen gebouwd worden(...)*.

Het principe komt eveneens beter tot uiting wanneer het laatste lid van artikel 20 vooraan in dat artikel geplaatst wordt.

Er is een contradictie waar te nemen tussen artikel 21, 7de en artikel 21, 8ste betreffende de verplichting van het gebruik van een zitje.

In artikel 23 is het beter te stellen dat voor de gestelde datum de arbeidsmiddelen aan de bepalingen van het besluit moeten beantwoorden in plaats van te stellen zoals nu het geval is dat de arbeidsmiddelen moeten vervangen worden.

B. Verdeelde standpunten

a. Standpunten van de werkgeversorganisaties

1. Betreffende het ontwerp op zich:

De werkgeversorganisaties wijzen erop dat het gaat om de omzetting van een bijlage bij een EU richtlijn (richtlijn arbeidsmiddelen). Zij stellen dan ook dat de tekst niet los mag gezien worden van onze bestaande reglementering met betrekking tot arbeidsmiddelen en vinden de keuze voor een apart koninklijk besluit in plaats van de aanvulling van het bestaande koninklijk besluit daarom niet aangewezen. De samenhang is hierdoor zoek wat onder andere aangetoond wordt door de opmerkingen over keuringen (bevoegd persoon) die eigenlijk gedeckt zijn door bepalingen in het koninklijk besluit arbeidsmiddelen.

De werkgeversorganisaties stellen ook vast dat, er toch heel wat verschillen zijn met de tekst van de EU richtlijn, bedoeld of onbedoeld, waardoor de tekst een andere betekenis of draagwijdte krijgt. Zij vragen om zo nauw mogelijk aan te sluiten bij de richtlijn en verduidelijkingen aan te brengen via een toelichting en praktische leidraad (zie verder).

Om de basisprincipes van de richtlijn in de praktijk om te zetten, zijn de werkgeversorganisaties van oordeel dat een praktische leidraad moet ontwikkeld worden voor de toepassing ervan. Het gaat hier niet om een toelichting bij het besluit zoals gevraagd bij eerdere koninklijke besluiten, maar werkelijk om een verlengstuk van de regelgeving. Deze richtlijnen zouden tot stand moeten komen op basis van onderhandelingen tussen de sociale partners, met de hulp van andere betrokkenen, en dienen “bekrachtigd” te worden door de overheid (bijvoorbeeld via publicatie op de website van de FOD WASO). De keuze van het meest geschikte en veilige arbeidsmiddel op basis van een risicoanalyse zal immers (gewild of ongewild) in veel gevallen dode letter blijven als er geen praktische leidraad wordt aangeboden om op een snelle en correcte manier zo’n analyse te maken.

Het werken op een ladder hangt bijvoorbeeld af van het feit of het gaat om een gering risico, van de korte gebruiksduur of van de kenmerken van de locatie. De werkgeversorganisaties vinden het zeer belangrijk dat hiervoor een beslissingsschema wordt opgesteld, gestoeld op praktische elementen (werkhoogte, statijd, enz.) en zijn bereid om hiervoor de nodige tijd en middelen uit te trekken om dit te helpen realiseren. Inspiratie kan gevonden worden in o.a. Frankrijk en Nederland, waar dergelijke leidraden al bestaan.

Deze benadering sluit natuurlijk niet uit dat werkgevers op basis van gekende methodes voor risicoanalyse hun eigen beoordeling maken.

Voor de Werkgevers is de betrokkenheid van het Comité gewaarborgd via de wet en het koninklijk besluit Comité. Het steeds maar herhalen van die bepalingen, leidt tot complexe teksten en de mogelijke interpretatie dat raadpleging niet nodig is indien niet expliciet vermeld

2. Artikelsgewijze:

Artikels 5 tot en met 7

De werkgeversorganisaties zijn van oordeel dat deze artikelen geen goede omzetting zijn van de richtlijn (punt 4.1. van de richtlijn). Door het door elkaar halen van verschillende bepalingen is de tekst van het koninklijk besluit veel onduidelijker dan de richtlijn. De logica die hier moet weerspiegeld zijn is de volgende:

Indien, overeenkomstig de algemene preventieprincipes, het werk op hoogte niet op een geschikte werkvloer kan uitgevoerd worden dan:

- Keuze van een geschikt arbeidsmiddel voor werken op hoogte
- Bij keuze krijgen collectieve veiligheidsmaatregelen voorkeur op individuele
- Gepaste afmetingen, eigenschappen en kenmerken
- Toegang tot het arbeidsmiddel
- Beperkingen met betrekking tot de keuze voor ladders en lijnen

Artikel 11

Artikel 11 vermeldt dat het dragen van lasten uitzonderlijk dient te zijn en uitsluitend voor lichte lasten. Uitzonderlijk is een relatief begrip en zal weerom tot discussies en onduidelijkheid leiden.

Daarenboven lichte lasten? Dus het meenemen van een schroevendraaier dient uitzonderlijk te zijn !? Dit staat ook niet in de richtlijn. De werkgeversorganisaties stellen daarom volgende aanpassing voor:

“Ladders moeten zodanig worden gebruikt dat de werknemers steeds veilige steun en houvast hebben.

Het dragen van lasten moet beperkt blijven tot lichte lasten en het mag een veilig houvast niet verhinderen.”

Artikel 12

De werkgeversorganisaties zijn van mening dat een bevoegd persoon, conform de bepalingen in de richtlijn en in andere reglementeringen, een persoon is (intern of extern aan de onderneming) die werd aangeduid door de werkgever en die beschikt over de nodige kennis en middelen voor de uitvoering van zijn taken. Dit hoeft zeker geen lid te zijn van de hiërarchische lijn. Dezelfde opmerking geldt ook voor artikels 14, 15, 18, 21 en bijlage 1.

Artikel 13

Ook hier weerom iets anders dan in EU richtlijn.

Er is geen limiet opgegeven vanaf dewelke een berekeningsnota én een opstellingsschema noodzakelijk zijn. Vroeger was dat vanaf 8 m. Nu theoretisch vanaf het moment dat je twee elementen opeen plaatst, dat wil zeggen reeds vanaf 2 m hoogte.

De richtlijn rept met geen woord over de gebruiksaanwijzing van de fabrikant. Dit is logisch aangezien een gebruiksaanwijzing van een fabrikant enkel bij aankoop wordt verstrekt. De eigenaar is in vele gevallen een stellingbouwer en dus niet de werkgever van de werknemers die de tijdelijke werkzaamheden op hoogte uitvoeren.

De werkgeversorganisaties stellen daarom voor om de tekst van de richtlijn te volgen.

Artikel 15

Staat niet in de EU richtlijn.

De werkgeversorganisaties stellen daarom volgende aanpassing voor:

“Afhankelijk van de complexiteit van de steiger zorgt de werkgever er voor dat een instructienota wordt opgesteld met betrekking tot het gebruik van de steiger.”

Artikel 16

Artikel 16, §1, 1ste staat nergens in de richtlijn. Zonder nuancering kan dit onmogelijk nageleefd worden (bijvoorbeeld stellingen die rond kolommen worden gebouwd).

Artikel 16 §1 3de.- De richtlijn eist geen verankering of bevestiging. Een steiger kan ook uit zichzelf stabiel zijn. De werkgeversorganisaties vragen om punt 4.3.3. van de richtlijn correct om te zetten.

Artikel 16 §2.- Het ontwerp van koninklijk besluit stelt dat “wanneer een rolsteiger verplaatst wordt mag er zich geen enkele werknemer op bevinden”. Hier gaat men verder dan in de oorspronkelijke EU richtlijn en ook verder dan het huidige Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming, artikel 454bis.

De werkgeversorganisaties stellen daarom volgende aanpassing voor:

“Wanneer een rolsteiger verplaatst wordt, mag er zich geen enkele werknemer op bevinden, *tenzij de rolsteiger speciaal ontworpen is zodanig dat de veiligheid van de werknemer(s) op de rolsteiger niet in het gedrang komt door de verplaatsing.*”

Artikel 17

In veel ondernemingen wordt aan de steiger een vrijgavelabel aangebracht. Stellingen die nog niet klaar zijn, worden voorzien van een label “stelling niet betreden”. Dit zou als alternatief ook toegelaten moeten zijn.

Artikel 18

De werkgeversorganisaties vragen om het artikel te wijzigen als volgt:

”De werkgever zorgt er, onder zijn verantwoordelijkheid, voor dat men op regelmatige tijdstippen nagaat of de steiger, blijft beantwoorden aan de berekeningsnota bedoeld in artikel 13.

Artikel 19

De werkgeversorganisaties wijzen erop dat het eisen van een opleiding met de vermelde inhoud totaal onrealistisch is voor werknemers die op een steiger werken. Conform de richtlijn moet dit beperkt worden tot werknemers die een steiger opbouwen, afbreken of ingrijpend veranderen.

Artikel 20

De werkgeversorganisaties merken op dat er nu vaak werken met touwtechnieken worden uitgevoerd omwille van een beperkte werkomvang/duur en daartegenover de excessief hoge kosten om een steiger te plaatsen (voorbeeld werken aan kerktorens, atomium en dergelijke). Wanneer we ons beperken tot situaties waarin het opstellen van veiligere arbeidsmiddelen niet gerechtvaardigd is omwille van het geringe risico, maken we een aantal herstellingen of andere werken in de praktijk zo goed als onmogelijk. De richtlijn heeft het enkel over situaties waarin het gebruik van andere arbeidsmiddelen niet gerechtvaardigd is.

Artikel 23

De werkgeversorganisaties vragen zich af waarom hier weer verder gegaan wordt dan het reeds bestaande koninklijk besluit Arbeidsmiddelen?

In plaats van 19 juli 2006 als uiterlijke datum stellen wij voor om gewoonweg te verwijzen naar het koninklijk besluit Arbeidsmiddelen, dat geen datum voorop stelt maar een duidelijk verschil maakt tussen enerzijds nieuwe en anderzijds bestaande arbeidsmiddelen voor toepassing van de nieuwe vereisten.

b. Standpunten van de werknemersorganisaties

1. Betreffende het ontwerp op zich:

Voor de werknemersorganisaties moet het Comité PBW expliciet geassocieerd zijn met de specifieke preventiepolitiek voorzien in dit besluit, meer bepaald via een standpunt over de materiële en organisatorische maatregelen waarvan sprake in artikel 5 tot 7

De werknemersorganisaties zijn van mening dat gelet op de inhoud van het ontwerp van besluit en de verschillende interpretaties die er kunnen ontstaan en met het oog op de voorgestelde intrekking van sommige bepalingen van het Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming, dit koninklijk besluit een interpretatie - en een verklarend document nodig heeft dat verband houdt met de andere betrokken reglementaire bepalingen. Dit document zou vooral praktische richtlijnen moeten bevatten zodat alle betrokken personen op het terrein een juiste risicoanalyse kunnen uitvoeren en aangepaste veiligheidsmaatregelen kunnen nemen. Deze praktische gids moet beschikbaar zijn op het ogenblik dat het koninklijk besluit gepubliceerd zal worden (of in werking zal treden).

De werknemersorganisaties stellen vast dat het koninklijk besluit van 25 januari 2001 betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen, in zijn bijlage III (deel B, afdeling II, 1, 4, 5 en 6) betreffende de minimumvoorschriften van veiligheid en gezondheid van toepassing op de bouwplaatsen, bepalingen bevat betreffende de stabiliteit en de stevigheid, vallende voorwerpen, naar beneden vallen van hoogte, de bouwsteigers en ladders (met name bepalingen betreffende hun onderhoud en hun periodiek nazicht).

Welnu deze werktuigen voor tijdelijke werken op hoogte worden eveneens gebruikt in omstandigheden die niet onder het toepassingsgebied van de reglementering van de tijdelijke en mobiele bouwplaatsen vallen maar die dezelfde risico's inhouden.

De werknemersorganisaties wensen dat deze bepalingen van toepassing zouden zijn op alle werktuigen voor werken op hoogte die onder dit ontwerp van besluit vallen.

2. Betreffende de verschillende artikels

Artikel 3

De werknemersorganisaties vragen de begrippen “tijdelijk ” en “hoogte” te verduidelijken

Artikel 5

In dit artikel betreffende de materiële en organisatorische maatregelen die de werkgever moet nemen vragen de werknemersorganisaties te verduidelijken dat deze maatregelen het voorwerp zullen uitmaken van een voorafgaand advies van het comité, bij ontstentenis van een comité, de vakbondsafvaardiging en bij ontstentenis van een vakbondsafvaardiging de werknemers zelf overeenkomstig artikel 53 van de wet betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk.

Artikel 6

De werknemersorganisaties vragen om toe te voegen dat de werkgever er over moet waken dat de steunpunten en verankeringspunten van de arbeidsmiddelen tegen schokken beschermen.

De werknemersorganisaties vragen de schrapping in §5,1^oalinea, van de woorden “indien nodig”, de werkgever moet immers altijd veiligheidsschikkingen treffen, en toe te voegen dat het Comité zijn advies moet geven over de keuze van deze schikkingen.

Artikel 7

De definitie van de weersomstandigheden waarin werk op hoogte wordt uitgevoerd is een zeer belangrijke vraag, die nauwkeurig moet omschreven worden in het verklarend document waarvan sprake in het eerste gedeelte van dit standpunt.

Artikel 8

De werknemersorganisaties vragen de begrippen "geringe risico" en "korte gebruiksduur" duidelijk te omschrijven .

De werknemersorganisaties brengen de in Nederland genomen bepalingen in herinnering voor een betere reglementering voor werken op ladders, in het bijzonder werk van korte duur en op maximale hoogte.

Artikel 12

De werknemersorganisaties wensen dat het besluit nauwkeurig bepaalt door welke vorming de persoon die bevoegd is voor het gebruik van steigers, de vereiste kennis zoals in bijlage I vastgesteld kan verwerven.

Artikel 13

De werknemersorganisaties zijn van mening dat in alinea 3 nauwkeurig omschreven moet worden hoe de persoon, kan aantonen dat hij de nodige kennis heeft.

Artikel 14

De werknemersorganisaties wensen dat het besluit de verantwoordelijkheid van elke gebruiker van, steigers in verhouding tot de constructeur van steigers nauwkeurig bepaalt.

Artikel 15

De werknemersorganisaties vragen toe te voegen dat de werkgever de handleiding bezorgt aan de werknemers die de steigers gebruiken.

Artikel 16

De werknemersorganisaties stellen voor de bepalingen van de norm HD 1000 te vermelden voor steigers en herhalen hun ongerustheid in verband met de gebrekkige toegankelijkheid van de Europese normen

Artikel 19

De werknemersorganisaties vestigen de aandacht op de noodzakelijkheid om een beter onderscheid te maken tussen de richtlijnen die gericht zijn aan de arbeiders die belast zijn met de montage, de demontage en het ombouwen van een steiger, en de richtlijnen die bestemd zijn voor de werknemers die de steigers gebruiken.

De werknemersorganisaties wensen dat het besluit bepaalt door welke vorming de arbeiders tewerkgesteld op een steiger en belast met het monteren en demonteren de vereiste kennis beschreven in bijlage I kunnen verwerven.

Artikel 20

De werknemersorganisaties stellen voor om het uitzonderlijk karakter van de techniek die gebruik maakt van koorden te versterken door de volgorde van de alinea's te wijzigen door te beginnen met de laatste alinea. "Het systematisch of bij herhaling uitvoeren van werkzaamheden op hoogte met gebruik van toegangs- en positioneringstechnieken met touwen is verboden."

De werknemersorganisaties zijn van mening dat indien het ontwerp van besluit aangepast zou moeten worden om tegemoet te komen aan de specificiteit van snoeiwerken en andere interventies op bomen, deze aanpassingen in elk geval de preventie- en beschermingsmaatregelen voorzien in dit ontwerp van besluit zoals het nu luidt, niet mogen ontkrachten.

Artikel 21, 11°

De werknemersorganisaties zijn van mening dat er moet omschreven worden hoe de gespecialiseerde persoon kan aantonen dat hij over de nodige kennis en ervaring beschikt.

Artikel 23

De werknemersorganisaties stellen voor om in §1 "moeten worden vervangen door arbeidsmiddelen" te vervangen door "moeten beantwoorden" , het vervolg van de tekst blijft behouden (uiterlijk op 19 juli 2006 aan de vereisten van dit besluit.”)

Artikel 25

De werknemersorganisaties zijn van mening dat verschillende praktische bepalingen die voorkomen in het Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming en die zullen geschrapt worden hun nut blijven behouden en stellen bijgevolg voor om ze op te nemen in het verklarend document of praktische gids waarvan sprake in het eerste gedeelte van dit standpunt.